

Vragen webinar eierstokkanker

30 november 2023

Diagnose

Hoe lang zit eierstokkanker al in je lichaam voor je klachten krijgt?

Eierstokkanker kan zich snel ontwikkelen en hoeft niet lang aanwezig te zijn in het lichaam.

Kan eierstokkanker het gevolg zijn van IVF behandelingen?

Nee, eierstokkanker ontstaat niet vaker na IVF behandeling. Hier is uitgebreid onderzoek naar gedaan en het is niet gebleken dat er na een IVF behandeling een grotere kans is op het krijgen van eierstokkanker.

Wordt er sinds 2004 anders gescreend op eventuele erfelijkheid?

Vragen over erfelijkheid en screenen kunnen opnieuw besproken worden met een klinisch geneticus. Soms is het mogelijk om op weefsel van de persoon die ziek is geweest en overleden is een eventuele afwijking in het erfelijkheidsgeen te bepalen.

Is eierstokkanker voor gynaecologen ook al zichtbaar op een uitwendige echo?

Als de eierstok(ken) vergroot is en onregelmatigheden bevat, en als er sprake is van veel vocht in de buik dan kan dat op een uitwendige echo zichtbaar zijn.

Prognose

Hoe groot is de kans dat de eierstokkanker die behandeld is, terugkeert in het buikvlies?

Ook na een maximale behandeling kan het zo zijn dat er cellen zijn die ontsnappen aan de behandeling. Deze cellen kunnen zich verschuilen in de buik en op een gegeven moment weer actief worden.

Na verwijdering van de eierstokken, is er dan nog kans op kanker?

De kans op kanker in het buikvlies na het preventief verwijderen van de eierstokken bij diegene die een verhoogde aanleg hebben, zoals bij BRCA 1/2 gendragerschap (als deze normaal waren bij verwijdering), is heel klein, maar niet nul. De kans op het ontstaan van een kwaadaardigheid is dan te vergelijken met de kans die de populatie heeft zonder een verhoogd risico op eierstokkanker.

Operatie

Wat merk je van een debulking operatie? Welke gevolgen zijn er nog meer?

De gevolgen van een debulking operatie zijn vergelijkbaar met de gevolgen van een buikoperatie in het algemeen. Denk aan: kans op een infectie, bloeding of trombose. De meer specifieke gevolgen hangen af van de precieze aard van de ingreep. Deze worden door de behandelend arts besproken met de patiënt voorafgaand aan de ingreep.

Verwijdering van lymfeklieren bij vroeg stadium eierstokkanker, is dit ook tegen metastasering of alleen om het stadium te bepalen?

Dat wordt voornamelijk gedaan om het stadium te bepalen, zodat er een advies kan worden gegeven over de noodzaak van de eventuele aanvullende behandeling met chemotherapie.

Waarom worden de eierstokken niet verwijderd bij extra-ovarieel ovarium carcinoom?

In principe worden eierstokken ook verwijderd bij extra-ovarieel ovarium carcinoom.

Graag wil ik meer weten over verklevingen t.g.v. debulkingoperatie op langere termijn. En wat is het effect op de darmwerking?

Het optreden van verklevingen is van te voren niet te voorspellen. Iedereen reageert verschillend op een operatie wanneer het om het vormen van verklevingen gaat. Er is ook niet altijd een eenduidige relatie met de aanwezigheid van verklevingen en eventuele klachten die kunnen bestaan na een operatie in de buik.

Wanneer wel en wanneer geen kijkoperatie voor de echte debulking?

Redenen om een kijkoperatie te doen voorafgaand aan de debulking zijn bijvoorbeeld wanneer er op grond van de CT-scan twijfel is of een operatie goed uitgevoerd kan worden. Een kijkoperatie kan dan meer informatie geven. Een andere reden is om weefsel te verkrijgen als de diagnose niet op een andere manier te stellen is.

Tumormarker

Waarom niet net zoals bij borstkankeronderzoek een preventief CA125 onderzoek bij eierstokkanker?

Een bevolkingsonderzoek heeft onder andere als doel om de ziekte eerder op te sporen. Uit wetenschappelijk onderzoek is gebleken dat een bevolkingsonderzoek voor eierstokkanker patiënten niet eerder opspoorde en het inrichten van een bevolkingsonderzoek is daarmee niet zinvol.

Wat zijn de andere oorzaken van stijging CA125?

CA125 kan wisselen tijdens de menstruele cyclus, is verhoogd bij endometriose en bij enkele zeldzame andere vormen van kanker.

Controles

Waarom wordt er niet jaarlijks onderzoek gedaan naar eierstokkanker als een familielid hieraan is overleden?

Het is uit wetenschappelijk onderzoek gebleken dat regelmatige controle er niet voor zorgt dat eierstokkanker eerder opgespoord wordt. Het doen van een jaarlijkse controle is dan ook weinig zinvol als het gaat om het opsporen van ziekte in een vroeg stadium. Mochten er andere redenen zijn voor een controle, dan is dat iets om met de eigen behandelaar te bespreken of en hoe dat het beste ingericht kan worden.

Chemotherapie

Kunnen er nog klachten komen ruim een half jaar na de laatste chemo?

Mochten er klachten optreden nadat de laatste chemotherapie gegeven is en wil je weten of dit nog door de chemotherapie kan komen, kun je dit het beste met je eigen dokter bespreken. Dit hangt namelijk erg af van de soort klachten.

Wanneer de chemotherapie eerder is stopgezet wegens teveel zenuwbeschadiging aan de voeten en vingers, zijn er dan alternatieve behandelingen voorhanden?

Of er een alternatieve behandeling is die minder bijwerkingen geeft kun je het beste met je eigen dokter bespreken, omdat hier geen algemeen antwoord op is en het individueel bepaald is.

Kan oedeem aan de benen ontstaan door chemotherapie? En kan dit ook 2 jaar na debulking operatie?

Oedeem aan de benen ontstaat meestal als gevolg van verwijderen van lymfeklieren. Het kan later ontstaan, omdat het vaatsysteem de afvoer van vocht moet overnemen. Naarmate iemand ouder wordt is dat systeem minder flexibel.

Radiotherapie

Wat is de rol van de radiotherapie als na de operatie en chemokuur een reeks kleine tumorplekken over zijn gebleven?

Radiotherapie (bestraling) bij eierstokkanker heeft een beperkte rol, omdat bestralen op de hele buikholte teveel bijwerkingen geeft. In enkele gevallen, als er een kleine afwijking zit, kan er gekozen worden voor bestraling op die plek.

Hormoontherapie

Kunt u iets vertellen over behandeling met vaginaal oestrogeen tegen vervroegde overgangsklachten bij preventief verwijderen van eierstokken, nu blijkt dat dit veilig is voor vrouwen na borstkanker?

Voor zover de huidige studies laten zien kan er lokaal oestrogeen gegeven worden bij vervroegde overgangsklachten na het preventief verwijderen van de eierstokken. Het is raadzaam om met je behandelend arts te bespreken hoe de balans is voor wat betreft de afweging van de voor- en nadelen van het gebruik van hormonale therapie.

Hoe kijkt u aan tegen het opnieuw toepassen van een hormoonbehandeling (die wel enigszins effectief was in het stabiel houden van de ziekte) na een andere behandeling, zoals chemotherapie bij laaggradige eierstokkanker?

Hormoonbehandeling heeft soms goed effect en heeft vaak minder bijwerkingen dan nieuwe chemotherapie. Daarom is het in bepaalde gevallen een goede keus.

Mag je na het verwijderen van de eierstokken vanwege eierstokkanker bio-identieke hormonen hebben?

Daar is geen bezwaar tegen.

Immunotherapie

Hoe staan jullie tegenover de NK immunotherapie en de TIL immunotherapie?

Voor eierstokkanker is dit nog een behandeling die in studieverband uitgevoerd wordt. Dit is geen standaard therapie.

Behandeling

Wanneer is een behandeling klaar?

Een behandeling is klaar als het gebruikelijke schema is afgerond

Hoe komt het dat een uitzaaiing via het bloed naar de lever gaat en hoe is dan de behandeling?

Tumorcellen kunnen zich ook via bloedvaatjes verspreiden. Een uitzaaiing in de lever wordt behandeld zoals andere uitzaaiingen.

Wat is een onderhoudsbehandeling?

Dat is een behandeling die gegeven wordt wanneer de standaardbehandeling (vaak de chemotherapie) is afgerond. Het idee is dat er langere tijd een medicijn wordt gegeven om de tumorcellen die nog reesteren niet de kans te geven om zich te vermenigvuldigen en eventueel te laten verdwijnen.

Ziekenhuiskeuze

Welk ziekenhuis is het beste/meest gespecialiseerd in Nederland. Wat zijn de ontwikkelingen in het buitenland? Welke behandelingen zitten er nu/spoedig aan te komen?

Er zijn in Nederland 18 ziekenhuizen waar eierstokkanker wordt behandeld. Alle patiënten met gynaecologische kanker worden besproken in een overleg waar gynaecologen, medisch oncologen en radiotherapeuten bij aanwezig zijn en waar het behandelplan wordt vastgesteld. De gynaecologisch oncologen en medisch oncologen in Nederland zijn via de nationale en internationale werkgroepen goed op de hoogte van de ontwikkelingen in het buitenland. Wanneer er sprake is van een bewezen effectieve behandeling wordt dit beoordeeld door zowel een onafhankelijke commissie als het Zorginstituut, waarna er een positief of negatief advies komt om dit in Nederland al dan niet te kunnen geven.

Wat doet PIPAC voor eierstokkanker?

Bij PIPAC (met een kijkoperatie wordt chemotherapie in de buikholtte verneveld) is de waarde voor de toepassing bij eierstokkanker nog niet vastgesteld. Het is een intensieve behandeling waar op dit moment voornamelijk ervaring in is wanneer er geen andere behandelingen meer mogelijk zijn. Hierbij is dan het doel om de klachten als gevolg van ascites (vocht in de buik) tegen te gaan. Deze behandeling wordt in Nederland nauwelijks gegeven.

Klopt het dat je je best laat opereren door een professor chirurg in Leuven?

De resultaten van de operatieve behandeling in Nederland zijn erg goed, en doen niet onder voor de resultaten van de buitenlandse collega's.

In België wordt altijd HIPEC uitgevoerd, ook stadium 4, is dit hier bekend?

Op grond van de studie die gedaan is, heeft de HIPEC zijn meerwaarde bewezen bij een stadium III. Afhankelijk van de reden dat er sprake is van een stadium IV (betrokkenheid van darm) wordt HIPEC ook in Nederland uitgevoerd. De meerwaarde van HIPEC bij een stadium IV waarbij er ziekte buiten de buik is, is niet vastgesteld.

Waarom wordt eierstokkanker niet behandeld in 1 (of 2) ziekenhuizen in Nederland?

Dat heeft als nadeel dat patiënten veel moeten reizen en dat dit teveel druk zou geven op de capaciteit van dat ziekenhuis. Alle behandelaren van eierstokkanker hebben een extra specialistische opleiding genoten.

Veel mensen om mij heen dringen aan op verwijzing/second opinion. Volgens eigen oncoloog en huisarts heeft dit weinig meerwaarde, omdat landelijk veel gedeeld en besproken wordt. Kunt u dit beamen en/of toelichten? Of zit er enige vertraging voor nieuwe behandelingen landelijk worden aangeboden ?
Wij kunnen dit beamen.

Onderzoek

Er is een studie waarbij gel wordt geïnjecteerd in de buikholtte bij uitzaaiingen op het buikvlies. De gel geeft gereguleerd chemo af. Zou dit ook kunnen bij uitzaaiingen op het buikvlies van eierstokkanker?

Dit is een studie die uitgevoerd wordt bij darmkanker. Het moet nog blijken of dit inderdaad betere resultaten geeft. Als dat zo is, dan is het zeker interessant om hiervoor ook bij eierstokkanker naar te kijken, maar hier zijn nog geen gegevens over.

Zijn er nog ontwikkelingen in opkomst die doorbraak voor de ziekte gaan maken?

Er zijn continue studies die stapje voor stapje de vooruitzichten kunnen gaan verbeteren. Het is echter lastig te voorspellen of er nu middelen in ontwikkeling zijn die een grote doorbraak in de behandeling gaan maken.

Zijn de eerste resultaten al bekend van de neo-pembro trial in patiënten met uitgezaaid eierstokkanker? Wat is uw ervaring met immunotherapie bij eierstokkanker patiënten?

De eerste resultaten zijn nog niet bekend, die worden momenteel geanalyseerd. In het algemeen zijn de studies die met immunotherapie zijn gedaan bij patiënten met eierstokkanker minder veelbelovend dan bij andere kankersoorten.

Ik ben gisteren in het ziekenhuis geweest voor evt. deelname aan een trial voor Car T cel therapie. Zijn er vrouwen in deze groep die hier ervaring mee hebben?

Je kunt hierover het beste contact opnemen met de Olijflijn. Kijk voor informatie op de [website van Olijf over lotgenotencontact](#)

Overig

Is effect van Moerman dieet merkbaar bij de patienten?

Daar weten we onvoldoende van

Zijn er effecten bekend van medicinale wietolie als de behandeling is gestopt?

[Bekijk de presentatie van de Olijf Congresdag 2021 voor meer informatie over dit onderwerp \(24:40\)](#)